

АВАНГАРДА

Часопис Уније студената Републике Српске

Бања Лука | бр. 5
децембар 2021
ISSN 2490-2101

ИЗДАВАЧ:

Унија студената Републике Српске

Главни и одговорни уредник:

Ангелина Дулић

Уредници:

Сандра Ђукић и Сања Батиница

Редакција:

Никола Бојић, Јелена Зрнић,
Милана Балабан, Ивана Вулин,
Ивана Кнежевић, Марина Топић,
Милица Полић, Викторија Јокић,
Бојан Гарић, Марко Каран,
Ана Ковач, Радмила Митрић,
Катарина Веселиновић,
Наташа Беднарчук, Јелена Раца,
Виолета Игњатић, Драгана Вучић,
Златан Поповић Фуртунић,
Андреа Лукић, Анастасија Ђурић,
Валентина Кнежевић,
Милица Дувњак, Јована Ивановић,
Ранкица Гвозден, Бојана Јанковић.

Лектор:

Александра Савић

Насловна страна:

Наташа Бајић,
студентски графички рад

Фотографије:

Милана Томић

Графичка припрема:

Бранка Ружичић

Адреса редакције:

Мајке Југовића 1, Бања Лука

Електронска верзија:

<https://issuu.com/avangarda5>

Штампа:

Микро принт с.п.

Тираж:

2.000

Година издања:

Децембар 2021.

ISSN 2490-2101 (Print)

ISSN 2303-8985 (Online)

Дујеч уредника

Поштовани читаоци,

Авангарда је претходне године помјерила границе обичног студентског часописа и заинтересовала велики број студената да постану дио наше редакције. Авангарда је пошала начин размишљања. У овој години броју имате прилику читати о новостима са нашег универзитета, али и о свим занимљивостима о којима су писали студенти Универзитета у Бањој Луци.

Авангарда има за циљ да пренесе информације о свим организационим јединицама Универзитета свим студентима и да их заинтересује да свој студентски успјех, ангажман, волонтеризам преточе у наредни чланак, стварајући тако круг позитивне повратне спреме.

Искрено се надамо да ће Авангарда држати вашу пажњу од прве до последње стране и да ће се обогати своје знање новим информацијама. Надамо се и да ће претпознати емоцију коју смо вам жељели пренијети јер да би један часопис настао, потребно је много времена, труда и рада.

Посебну захвалност дујемо Министарству за научно-технолошки развој, високо образовање и информационо друштво, које је дало пуну подршку објави овој години броја, као и свим друштвено одговорним предузећима.

Главни и одговорни уредник,

Ангелина Дулић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ, УПИС НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ СТУДЕНАТА	2
СТУДЕНТИ У СУСРЕТ НАУЦИ 2021.	4
ДЕЛЕГАЦИЈА ДЕРЖАВИНСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА ИЗ ТАМБОВА У ПОСЈЕТИ БАЊАЛУЧКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ	6
СТУДИРАЊЕ НА ФИЛОЛОШКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИБЛ - ПУТОВАЊЕ КРОЗ ПРОСТОР И ВРИЈЕМЕ	10
ЕРАЗМУС+ ПРОГРАМ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА	13
ЗАШТО САМ СЕ ОДЛУЧИЛА ЗА СТУДИРАЊЕ ЕКОЛОГИЈЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	14
ВАКЦИНА ПРОТИВ МАЛАРИЈЕ - КОРАК БЛИЖЕ ЕРАДИКАЦИЈИ	15
ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНУ ПСИХОЛОГИЈУ ЛЕП - БЛ	17
ЕГЕА- ЕВРОПСКО УДРУЖЕЊЕ СТУДЕНАТА ГЕОГРАФИЈЕ	19
СОНЕСТ STUDENTS	22
КОНГРЕС СТУДЕНАТА МЕДИЦИНЕ У ПОДГОРИЦИ	23
РАД КОМИТЕТА ЗА МЕЂУНАРОДНУ РАЗМЈЕНУ СТУДЕНАТА МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У ДОБА ПАНДЕМИЈЕ	25
НОВЕМБЕР 2021	28
ШТА ЗНАЧИ РИЈЕЧ МОТИВАЦИЈА И НА КОЈИ НАЧИН ЈЕ ОЈАЧАТИ	30
ШУМЕ У ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНОМ СИСТЕМУ	32
КАРБОН - КРЕДИТИ	35
АУТОМОБИЛИ НА ВОДУ - ДА ЛИ ЗАИСТА ПОСТОЈЕ	37
МЛАДИ БЛ - ПОРТАЛ И САЈТ САВРШЕНО СКРОЈЕН ЗА СВЕ МЛАДЕ ЉУДЕ	42
ХЕНРИЈЕТА ЛАКС - ЖЕНА ИЗ КОДНОГ ИМЕНА ХЕЛА	44
ЖЕНА КРОЗ ВЕНЕРУ ИМПРЕСИОНИЗМА	49
МОНАСИ МАНАСТИРА ТВРДОШ ПРАВЕ БОЖАНСКО ВИНО	51
ШАМПАЊАЦ	53
МУЗИКА СВЕТА	56
ТИКТОК КАО НОВА ПЛАТФОРМА ИНФОРМИСАЊА	59
УТИЦАЈ COVID19 НА МОДНУ ИНДУСТРИЈУ	60

ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНУ ПСИХОЛОГИЈУ

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

Марина Топић
аутор

Лабораторија за експерименталну психологију (ЛЕП-БЛ) је научно-истраживачка јединица у оквиру Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци. Основана је у јуну 2017. године, иако се идеја о оснивању лабораторије јавила много раније. Ову идеју је први предложио професор др Јован Савић, један од оснивача студија психологије на Филозофском факултету.

Основни циљеви Лабораторије јесу спровођење истраживања, едукација студената и ширење знања. Области које се најчешће проучавају су језик, опажање, меморија и памћење, учење, као и виши когнитивни процеси (суђење, закључивање, доношење одлука и рјешавање проблема). Рад у Лабораторији пружа студентима прилику да самостално, или уз помоћ ментора, спроводе истраживања у овим областима психологије. Такође, Лабораторија пружа могућност публикација научних радова, монографија, брошура и часописа. Студенти могу да унаприједи своје знања из експерименталне психологије и побољшају знања и вјештине из других области, као што су статистика, писање извјештаја, академске вјештине или вјештине организације.

Чланови Лабораторије могу бити професори, студенти и сарадници не само Филозофског већ и осталих факултета Универзитета у Бањој Луци, али и други, који својим ангажманом допринесу развоју Лабораторије.

Осим научно-истраживачког рада, у оквиру ЛЕП-БЛ организују се бројна предавања на различите теме. Протеклих година студенти су имали прилику да присуствују интересантним предавањима из области психологије, педагогије, архитектуре, спорта, умјетности и многих других области. Тако су студенти могли да чују нешто о заблудама у психологији, међукултуралним разликама, сновима, виртуелним свјетовима, вјештачкој интелигенцији, духу мјеста и урбаној перцепцији или различитим областима понашања. Предавања се организују захваљујући изузетној сарадњи како са колегама и професорима са Универзитета у Бањој Луци тако и са сарадницима из Београда, Новог Сада, али и других партнерских организација који своје знање преносе нашим студентима и наставницима. Ово представља одличну прилику за студенте да упознају нове колеге и предаваче, али и да се информишу о њима занимљивим темама, о којима можда не могу да науче у току редовних предавања.

Лабораторија се од 2020. године придружила свјетској кампањи обиљежавања Недеље мозга, која се обиљежава у трећој седмици марта, под покровитељством Дана фондације. У оквиру ове манифестације одржана су четири предавања за студенте и ширу публику, на којима су учесници могли да чују нешто више о основним неуронским мрежама. Предавачи су били стручњаци из области психологије са Универзитета из Љубљане и Београда, као и члан Рехабилитационог центра Станчић из Дугог Села. Манифестација Седмица мозга се обиљежава широм свијета са циљем подизања свијести о важности и значају мозга.

Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци је заједно са Филозофским факултетом Универзитета у Љубљани учествовао на манифестацији Европска ноћ истраживача 2020. године. На овој манифестацији били су присутни и чланови Лабораторије за експерименталну психологију, који су свој допринос дали у виду кратког филма у коме су представили рад Лабораторије.

Још једна од активности коју спроводе чланови Лабораторије јесте писање текстова из области психологије за „Независне новине“. Ова активност је замишљена као допринос популаризацији психологије, а учешће у њој узимају студенти и професори Филозофског факултета, те колеге из региона и шире.

У сарадњи са Лабораторијом за експерименталну психологију из Београда, 12. новембра 2020. године на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци организована је изложба фотографија старих психолошких инструмената. Инструменти који су приказани дио су Збирке старих психолошких инструмената која је саставни дио Лабораторије за експерименталну психологију у Београду, а збирку чини око 100 инструмената из периода краја 19. и почетка 20. вијека. Још једна изложба која је одржана поводом двије године рада ЛЕП-БЛ била је посвећена проф. др Јовану Савићу, који је био професор Филозофског факултета, психолог, али и сликар, те су његова дјела била изложена у просторијама Лабораторије.

До сада је у Лабораторији одрађен велики број истраживања, а једно од занимљивијих је свакако истраживање српског језика, као једног од ријетких језика у којима је присутан биалфабетизам. У српском језику се равноправно могу користити два алфабета, ћирилица и латиница. Истраживањем овог феномена дошло се до веома занимљивих налаза у анализи ова два алфабета, а који говоре о

постојању разлике у два алфабета истог језика због визуелних карактеристика појединачних графема. Такође, нека истраживања су урађена у области доношења одлука у условима неизвјесности у домену саобраћаја, економије и медицине.

Како је пандемија утицала на рад Лабораторије за експерименталну психологију?

Пандемија је у великој мјери утицала на све сфере живота, па тако и на науку и рад Лабораторије за експерименталну психологију. Ова ситуација је успорила рад Лабораторије, бројне активности и пројекти су прекинути. Дио активности пребачен је на онлине формат, који такође има својих предности. Захваљујући онлине платформи, Лабораторија је наставила са одржавањем предавања и угостила је неколико предавача из других земаља, који су одржали сјајна предавања.

Највећи утицај пандемија је оставила на истраживања која су у почетку скроз прекинута. Временом се и тај дио прилагодио новонасталој ситуацији. Чланови Лабораторије су почели активно да користе дигиталне софтвере за прикупљање података. Традиционални начин реализовања експеримената је замијењен савременим начинима, а оба имају својих предности и недостатака. Савремени начини су доста бржи и ефикаснији, али треба обратити пажњу на тачност и вјеродостојност података добијених овим путем.

Ангажман у Лабораторији за експерименталну психологију захтијева доста рада, труда и посвећености. Од студената се очекује да буду истрајни и дослиједни, а заузврат добијају бројне бенефите. Обављањем задатака у Лабораторији, студенти проширују своја знања и друже се са другим колегама. Овај вид учења има велики утицај на саморазвој студената и усмјерава их да се крећу у правцу научног рада. Студенти на овај начин могу самостално да реализују пројекте и предлажу нове идеје сходне својим жељама и интересовањима, па је лабораторијски рад доста занимљивији. Јако је важно улагати у знање и лични развој, а за студенте је посебно значајно да буду активни током свог школовања и на тај начин формирају различита искуства која им могу бити од помоћи приликом запослења. Рад у Лабораторији за експерименталну психологију пружа могућност учења, усавршавања и информисања на практичнији и опуштенији начин него што то нуде класична предавања.